
HOF VAN CASSATIE 12 SEPTEMBER 2019

BESLAG EN EXECUTIE**Voorwaarden bewarend beslag – IPR-bepalingen vennootschappen**

Om als toelating te gelden voor het leggen van een bewarend beslag in de zin van artikel 1414 Ger.W. moet een buitenlandse beslissing voldoen aan de voorwaarden gesteld in artikel 25 WIPR voor de erkenning van buitenlandse beslissingen in België. Het komt de beslagrechter toe om in het kader van het verzet tegen het beslag vast te stellen of aan deze voorwaarden voldaan is.

SAISIES ET VOIES D'EXÉCUTION**Conditions saisie conservatoire – Droit international privé**

Pour valoir autorisation de procéder à une saisie-arrêt au sens de l'article 1414 du Code judiciaire, une décision judiciaire étrangère doit satisfaire aux exigences posées par l'article 25 du Code de droit international privé pour la reconnaissance en Belgique des décisions étrangères. Il revient au juge des saisies, dans le cadre de l'opposition à une saisie, de vérifier s'il est satisfait à ces conditions.

A.V./B.Z.

Zet.: E. Dirix (sectievoorzitter als voorzitter), A. Smetryns (sectievoorzitter), G. Jocqué, B. Wylleman en I. Couwenberg (raadsheren)

OM: A. Van Ingelgem

Pl.: Mr. P. Wouters

Zaak: C.19.0033.N

(...)

I. Rechtspleging voor het Hof

Het cassatieberoep is gericht tegen het arrest van het hof van beroep te Antwerpen van 22 mei 2018.

Eerste advocaat-generaal Ria MORTIER heeft op 5 juni 2019 een schriftelijke conclusie neergelegd.

Raadsheer Bart Wylleman heeft verslag uitgebracht.

Eerste advocaat-generaal Ria MORTIER heeft geconcludeerd.

II. Cassatiemiddel

De eiser voert in zijn verzoekschrift dat aan dit arrest is gehecht, een middel aan.

III. Beslissing van het Hof**Beoordeling***Eerste onderdeel*

1. Artikel 1414 Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat elk vonnis, zelfs al is het niet uitvoerbaar niettegenstaande verzet of hoger beroep, als toelating geldt om bewarend beslag te leggen voor de uitgesproken veroordelingen, tenzij anders is beslist.

2. Artikel 22, § 1, eerste lid WIPR bepaalt dat een buitenlandse rechterlijke beslissing die uitvoerbaar is in de Staat waar zij werd gewezen, in België geheel of gedeeltelijk uitvoerbaar wordt verklaard overeenkomstig de procedure bedoeld in artikel 23.

Krachtens het tweede lid van deze bepaling wordt een bui-

tenlandse rechterlijke beslissing in België geheel of gedeeltelijk erkend zonder dat hiervoor de procedure bedoeld in artikel 23 moet worden gevolgd.

Krachtens het derde lid van deze bepaling is, indien de erkenning incidenteel wordt aangevoerd voor een Belgische rechter, deze bevoegd daarvan kennis te nemen.

Krachtens het vierde lid mag de beslissing alleen erkend of uitvoerbaar verklaard worden indien zij de voorwaarden gesteld in artikel 25 niet schendt.

Krachtens artikel 24 WIPR moet de partij die een beroep doet op de erkenning van een buitenlandse rechterlijke beslissing of de uitvoerbaarverklaring ervan vordert de in dit artikel nader bepaalde stukken overleggen.

Krachtens voormeld artikel 22, § 3, 2° WIPR verleent de erkenning rechtskracht aan de buitenlandse beslissing.

3. Uit de samenhang van de voormelde bepalingen volgt dat een buitenlands vonnis, uitsluitend als toelating geldt om bewarend beslag te leggen voor de uitgesproken veroordelingen, in de zin van artikel 1414 Gerechtelijk Wetboek, voor zover de Belgische beslagrechter, in het kader van een procedure op verzet, vaststelt dat het vonnis voldoet aan de in artikel 25 gestelde voorwaarden voor erkenning in België en de in de artikel 24 bepaalde stukken worden overgelegd.

4. Uit de stukken waarop het Hof acht vermag te slaan, blijkt dat:

– de arrondissementsrechtbank van Stargard Szczecinski (Polen) bij vonnis van 2 april 1998, geveld in afwezigheid van de eiser, deze heeft veroordeeld om aan de verweerster een maandelijks onderhoudsbijdrage te betalen;

– de verweerster bij exploit van 5 juli 2016 bewarend beslag onder derden heeft laten leggen op grond van voormeld Pools verstekvonnis van 2 april 1998;

– de beslagrechter bij beschikking van 4 april 2017, op derdenverzet van de eiser, dit bewarend beslag onder derden heeft opgeheven op de grond dat het vernoemde Poolse verstekvonnis van 2 april 1998 niet in België erkend kon worden, nu niet voldaan was aan de voorwaarde van artikel 24, § 1, 3° WIPR, en dus niet als titel voor het bewarend beslag kon gelden;

– de verweerster hiertegen incidenteel hoger beroep heeft ingesteld.

5. De appelrechters oordelen dat:

– krachtens artikel 1414 Gerechtelijk Wetboek ook een buitenlands vonnis als titel geldt voor het leggen van bewarend beslag, zonder bijkomende rechterlijke machtiging;

– het Poolse verstekvonnis van 2 april 1998 uitdrukkelijk het bestaan van een schuldvordering erkent van de verweerster jegens de eiser;

– dit vonnis voldoende bewijs levert van een zekere, vaststaande en opeisbare schuld, ongeacht het feit dat het in België nog niet uitvoerbaar werd verklaard en dat dit vonnis bijgevolg als titel kan dienen voor het leggen van een bewarend beslag.

6. Door aldus het verstekvonnis van de arrondissementsrechtbank van Stargard Szczecinski (Polen) van 2 april 1998 als toelating te aanvaarden voor een bewarend beslag, krachtens artikel 1414 Gerechtelijk Wetboek, zonder te onderzoeken of voldaan is aan de voorwaarden voor erkenning in België, verantwoorden de appelrechters hun beslissing over het incidenteel beroep van de verweerster niet naar recht.

Het eerste onderdeel is gegrond.

Overige grieven

7. De overige grieven kunnen niet tot ruimere cassatie leiden.

Dictum

Het Hof,

Vernietigt het bestreden arrest in zoverre dit het incidenteel beroep gegrond verklaart en het oordeelt over de kosten.

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden gemaakt op de kant van het gedeeltelijk vernietigde arrest.

Houdt de kosten aan en laat de beslissing daaromtrent over aan de feitenrechter.

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het hof van beroep te Brussel.

Note

Le jugement étranger comme fondement d'une saisie conservatoire: status quaestionis

Patrick WAUTELET¹

La saisie-arrêt constitue un instrument puissant au service des créanciers. Elle connaît en droit belge un retentissement particulier dans la mesure où, comme dans d'autres systèmes juridiques², un créancier peut faire procéder à une saisie-arrêt conservatoire sans disposer d'une autorisation judiciaire préalable. L'article 1414 du Code judiciaire prévoit en effet qu'un jugement tient lieu d'autorisation de saisir à titre conservatoire.

Il est accepté de longue date que le bénéfice de l'article 1414 n'est pas exclusivement réservé aux jugements et décisions

prononcés par les juridictions belges.³ Un créancier peut dès lors également justifier une saisie conservatoire sur base d'un jugement étranger, à condition toutefois que ce jugement permette de démontrer au moins *prima facie* l'existence d'une créance.⁴ Outre qu'elle contribue à éviter que la Belgique ne devienne un paradis pour les débiteurs, cette faveur accordée aux décisions étrangères est le signe d'une grande confiance témoignée aux juridictions étrangères. Ce système permet aux créanciers de sauvegarder leurs droits en vue d'une exécution future.

¹ Université de Liège.

² En France, la Cour de cassation a étendu aux sentences arbitrales le bénéfice de l'art. L511-2 du Code des procédures civiles d'exécution, qui permet au créancier qui se prévaut d'une décision de justice qui n'a pas encore force exécutoire, de procéder à une mesure de saisie conservatoire sans autorisation préalable du juge (Cass. fr. (2e civ.), 12 octobre 2006, *Dr. et proc.*, 2007, p. 82, note G. CUNIBERTI; *JCP*, éd. G., 2007, I, 139, obs. L. CADIET). La jurisprudence des juridictions de fond semble accepter qu'il en va de même pour les jugements étrangers; cf. Caen, 29 juin 2004, *Gaz. Pal.*, 14-15 janvier 2005, 32, obs. TRAIN.

³ Cf. *infra*, note 7 et les références citées.

⁴ Ceci ne sera pas le cas lorsque le juge étranger n'a pas constaté l'existence d'une créance. Cf. Gand, 4 novembre 2008, *R.W.*, 2009-2010, 746: la cour d'appel estime qu'une ordonnance par laquelle un juge français (le juge de l'exécution) a autorisé, au terme d'une procédure unilatérale, une partie à effectuer une saisie-arrêt entre ses propres mains, ne pouvait constituer un titre valable dans la mesure où la créance concernée manquait de certitude. Le sort de cette créance dépendait en effet d'une procédure au fond, dans laquelle un expert avait été désigné.